

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

معاونت امور اقتصادی و برنامه ریزی

نظام نامه

مسئولیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی

(منطقه ویژه اقتصادی انرژی ماهشهر)

ویراست ۱- روزآمد ۳۰/۰۳/۱۳۹۶

نشریه شماره (۴)

معاونت امور اقتصادی و برنامه ریزی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

عنوان گزارش: نظام نامه مسؤلیت اجتماعی بنگاه های اقتصادی (منطقه ویژه اقتصادی انرژی ماهشهر)

مدیر علمی: محمود اولاد

با همکاری: محمد مهدی رادمهر، مونا جورمند، آذر نجف پور

نشریه شماره (۴)

نشانی: خیابان آزادی- نرسیده به بزرگراه یادگار امام (ره)- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

کد پستی: ۱۴۵۷۹۹۴۸۶۱

پست الکترونیک: economic@mcls.gov.ir

فصل اول

مقدمه:

طی چند دهه گذشته مفهوم مسئولیت اجتماعی شرکتی وارد ادبیات دنیای مدیریت شده است. هرچند شرکت‌هایی در گذشته وجود داشته که نسبت به مسئولیت‌های اجتماعی در قبال جامعه و محیط‌زیست و کارکنان حساس بوده‌اند، اما به‌طور کلی زمانی این مسئله اهمیت قابل توجهی می‌یابد که اندیشمندان درمی‌یابند که با وضعیتی روبرو هستند که در آن نظام و منطق سرمایه‌داری و پیامدهای نظری آن مبتنی بر سودگرایی و تأکید بر منافع شخصی رو به گسترش است؛ آن‌ها در چنین شرایطی به این نتیجه می‌رسند که تعیین مهارکننده‌هایی قانونی برای آن الزامی و امری منطقی است تا تأکید روزافزون بر فردگرایی موجب فروپاشی جامعه، شکاف گسترده میان اقشار غنی و فقیر و تصاحب یا هدر دادن منابع عمومی و زیست‌محیطی و سرمایه‌های نسل‌های آتی نشود. در چنین فضایی است که مسئولیت اجتماعی با نیتی خیرخواهانه و برای مهار فردگرایی و سرمایه‌داری افسارگسیخته، مطرح می‌شود. مسئولیت زیست‌محیطی شرکتی نخستین بار در میانه دهه ۱۹۷۰ مفهومی جهانی یافت. در آن زمان تنها تأکید بر رعایت مسائل زیست‌محیطی شرکت‌ها مد نظر قرار می‌گرفت. با گسترش شرکت‌های چندملیتی و فرامرزی، مخاطرات ناشی از قدرت این شرکت‌ها در اعمال غیرقانونی و فساد و...، سبب توجه بیشتر به مباحث اخلاقی این شرکت‌ها شد و همچنین با طرح مفهوم توسعه پایدار و صدور بیانیه ریو ۱۹۹۲ و پس از توجه سازمان‌های مختلف بین‌المللی همچون سازمان بین‌المللی کار و سازمان جهانی بهداشت و سایر سازمان‌های بین‌المللی، ابعاد مختلف مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها مورد توجه قرار گرفت.

در واقع مسئولیت اجتماعی، وظیفه‌ای است بر عهده شرکت‌های خصوصی تا تأثیر نامطلوبی بر زندگی اجتماعی پیرامون خود، نگذارند. این وظیفه عموماً مشتمل است بر مواردی نظیر عدم ایجاد آلودگی، تبعیض قائل نشدن در استخدام، اجتناب از فعالیت‌های غیراخلاقی و آگاه ساختن مصرف‌کننده از کیفیت محصولات. مسئولیت اجتماعی همچنین وظیفه‌ای است مبتنی بر مشارکت مثبت در زندگی افراد جامعه.

مسئولیت اجتماعی و توسعه اجتماعی

اساساً "جامعه" جوهره رویکرد توسعه اجتماعی است؛ یعنی پایه و نقطه آغازین آن بر توسعه نظام اجتماعی، قوام‌بخشیدن به جامعه، توجه به نهادها و منافع عمومی است و در نهایت رویکردی انسان‌محور و اجتماع‌محور بر آن غالب است. لذا به‌جای تمرکز بر یک بعد یا یک حوزه از حیات اجتماعی (مانند اقتصاد یا سیاست و ...) تمرکز خود را بر جامعه می‌گذارد. توسعه اجتماعی نقطه ثقل خود را بر توانمندسازی اجتماعی-فرهنگی و نهادگرایی و نهادسازی در سطح خرد و میانه قرار داده و در این برنامه از بین رویکردهای مختلف معطوف به توسعه اجتماعی به رویکردهای کیفیت زندگی، همبستگی اجتماعی و سیاست‌گذاری عمومی در مقیاس کلانشهری اهمیت بیشتری داده شده است.

توسعه اجتماعی قادر است اهداف و انگیزه‌های فردی و خانوادگی را با اهداف و مطلوبیت‌های سازمانی (نهادی) و رسالت‌ها و مسئولیت‌های اجتماعی، هم‌راستا و هم‌جهت سازد، به نحوی که شکوفایی فردی، رضایت‌مندی خانوادگی و بالندگی سازمانی با پیرامون اجتماعی مطلوب‌تر، در خدمت ارتقاء کیفیت زندگی و هویت‌مندی و سربلندی بیش از پیش قرار گیرد.

طرح مسئولیت اجتماعی شرکتی (یا به تعبیر مرسوم آن در ایران: مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها) نسبت بسیار نزدیکی با ادبیات توسعه اجتماعی دارد و حتی یکی از اجزاء آن به شمار می‌رود؛ و تأکید مسئولیت اجتماعی بر شفافیت، اخلاق‌محوری، توجه به سازمان‌های مردم‌نهاد، توانمندسازی، توجه به محیط زیست و... همگی از عناصر مهم و مورد تأکید توسعه اجتماعی است.

توسعه اجتماعی از سال ۱۳۸۹ با تشکیل شورای راهبردی عملیات غیرصنعتی شرکت‌های پتروشیمی، به‌عنوان رویکرد اصلی برنامه و نگرش جدید مدیریت سازمان منطقه ویژه اعلام شد. این رویکرد در برنامه راهبردی، محور برنامه قرار گرفت و تا حد زیادی در برنامه عملیاتی و به‌ویژه در حوزه زیرساختی، صورت اجرایی به‌خود گرفت. از این‌رو همخوانی فعالیت بنگاه‌ها با توسعه اجتماعی منطقه به‌عنوان هسته و شیرازه فعالیت‌های سازمان منطقه ویژه دارای اهمیت بسیار است.

مسئولیت اجتماعی و شرکت‌های پتروشیمی

مفهوم «شهروند بودن شرکت‌ها»، شرکت‌های مختلف تجاری و اقتصادی را از نظر قانونی، اخلاقی و اقتصادی، مسئول اجتماع پیرامون آنان می‌داند. از آنجایی که شرکت‌های پتروشیمی در زمره شرکت‌های تجاری قرار دارند، در سال‌های گذشته تلاش‌های موثری در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خویش انجام داده‌اند و از آنجا که خود را سازمانی معتقد به نهادگرایی و اجتماع‌محوری می‌دانند، بر شهروند بودن شرکت‌ها و سازمان‌ها باور داشته و بر تحقق آن اهتمام می‌ورزند.

در راستای این تقید به شهروند بودن بنگاه‌های پتروشیمی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی (شورای راهبردی پتروشیمی) را وامی‌دارد تا در حد توان خود در راستای گسترش ایده مسئولیت اجتماعی و اجرایی کردن آن در تمامی مجتمع‌های پتروشیمی واقع در شهرستان بندر ماهشهر بکوشد. اما شورای راهبردی پتروشیمی با شناختی که نسبت به وضعیت کنونی بنگاه‌ها و وضعیت نامساعد برخی شرکت‌های واقع در منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر دارد، آگاه است که فشار بر برخی از شرکت‌ها ممکن است باعث وخامت بیشتر اقتصاد شهر و شرکت‌های فعال آن شود. از این‌رو رویه اتخاذ شده برای گسترش و تحقق مسئولیت اجتماعی در شهرستان ماهشهر دنبال می‌شود، باید با رعایت این ملاحظات صورت گیرد و شرکت‌های تابعه را موظف به تبعیت از مسئولیت اجتماعی کند.

فصل دوم: اصول مسئولیت اجتماعی در اسناد بالادستی

الف. تطبیق مسئولیت اجتماعی و برنامه راهبردی

بسیاری از اصول حاکم بر برنامه راهبردی عملیات شهری مصوب وزارت کشور با مسئولیت اجتماعی کاملاً همخوان‌اند. برخی از این اصول همخوان در برنامه راهبردی در زیر آمده است:

- اصل «عدالت محوری، توجه به حقوق شهروندی و کاهش نابرابری»

- اصل «ارزش مداری و اخلاق محوری»

- اصل «عدم تمرکز، توزیع قدرت و تقویت مشارکت نهادینه مردم»

- اصل «توجه به حفظ و پایداری محیط زیست»

- اصل «مسئولیت همگانی و پاسخگویی چندجانبه و پذیرش نظارت همگانی»

- اصل «سلامت و شفافیت»

- اصل «توجه به تعهد، تخصص و شایستگی»

و از سوی دیگر در محورهای مختلف برنامه راهبردی بر مواردی همچون شفاف‌سازی و کاهش امکان فساد، رعایت ملاحظات زیست‌محیطی و استفاده از سازمان‌های مردم‌نهاد و مشارکت مردمی تأکید شده است.

ب. مسئولیت اجتماعی و برنامه ششم توسعه

با تصویب مجلس شورای اسلامی، طبق ماده ۹۵ قانون برنامه ششم توسعه، به‌منظور سیاست‌گذاری و هماهنگی برنامه‌ها و نظارت بر عملکرد کلیه دستگاه‌های اجرایی که در زمینه آسیب‌های اجتماعی وظایفی را بر عهده دارند «شورای عالی اجتماعی کشور» تشکیل می‌شود. بر این اساس دولت مکلف می‌شود به منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی مشتمل بر

محورهای ذیل اقدام کند به گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به ۲۵٪ میزان کنونی کاهش یابد:

۱. پیشگیری

- ۱.۱. پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه‌ها و متون درسی دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقای مهارت‌های زندگی.
- ۱.۲. تهیه و تدوین پیوست‌های اجتماعی در طراحی کلیه برنامه‌های کلان توسعه‌ای، ملی و بومی با توجه به آثار محیطی آن‌ها و به منظور کنترل آثار یادشده و پیشگیری از ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی با تصویب شورای عالی اجتماعی کشور.
- ۱.۳. تدوین سالانه اطلس براساس شاخص‌های سلامت اجتماعی و آسیب‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی بر اساس شاخص‌های سلامت اجتماعی در کشور توسط سازمان امور اجتماعی و ارائه آن به مراجع ذیربط.
- ۱.۴. «تدوین نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها» تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طبق قوانین مربوطه و تصویب شورای عالی اجتماعی و استقرار آن از ابتدای سال دوم.
- ۱.۵. رزیابی رتبه دستگاه‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی اجرایی از حیث تأمین رضایت عمومی مردم و مراعات حقوق شهروندی بصورت سالانه از طریق سازمان امور اجتماعی مطابق ساز و کارهای مصوب شورای عالی اجتماعی کشور و اطلاع‌رسانی نتایج به عموم مردم. تمامی دستگاه‌های اجرایی موظفند ضمن همکاری لازم در این زمینه، اقدامات لازم را برای بهبود وضعیت دستگاه متبوع به میزان ۲۰٪ نسبت به سال قبل به عمل آورند.

۲. خدمات‌رسانی و بازتوانی

- ۲.۱. بازتوانی خدمات‌رسانی به موقع به افراد در معرض آسیب‌های اجتماعی با مشارکت سازمان‌های غیردولتی.

۲.۲. تمهید تسهیلات اشتغال و تحت پوشش قرار دادن کلیه مددجویان واجد شرایط پشت نوبتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و لحاظ اعتبار مورد نیاز پرداخت مستمری آنان در بودجه‌های سنواتی سالیانه.

۲.۳. توسعه مراکز فوریت‌های اجتماعی مطابق قوانین در شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر تا پایان سال اول برنامه و در سایر شهرها به تناسب جمعیت و گسترش آسیب‌های اجتماعی.

۲.۴. بسط و توسعه نقش مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه‌های مشارکت‌های گروهی و تأمین مالی مبتنی بر رویکرد خیر اجتماعی و تلاش در جهت جلب مشارکت بیشتر ذینفعان در تأمین منابع مورد نیاز.

۳. شناسایی و بهبود نقاط آسیب‌خیز

۳.۱. شناسایی نقاط آسیب‌خیز و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت‌های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه‌های اشتغال حمایت‌شده، با اعمال راهبرد همکاری بین‌بخشی و سامانه مدیریت آسیب‌های اجتماعی در مناطق یادشده

۳.۲. بهبود کیفیت زندگی ساکنان سکونت‌گاه‌های غیررسمی و ترویج مهاجرت معکوس از طریق آمایش سرزمین، توزیع مناسب جمعیت و منابع و جلوگیری از بروز و تشدید آسیب‌های اجتماعی در این مناطق با ایجاد شغل و سکونت‌گاهی مناسب در روستاها.

۳.۳. برنامه ریزی برای مدیریت و توزیع متناسب فعالیت، جمعیت و مهاجرت در کشور و ممانعت از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت مبادی مهاجرت، به گونه‌ای که سالانه ۱۰ درصد نسبت به ساماندهی مناطق و کاهش جمعیت حاشیه‌نشینی اقدام شود.

۴. حمایت از زنان سرپرست خانوار

تهیه و اجرای کامل طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار طبق مصوبات شورای عالی اجتماعی تا پایان اجرای قانون برنامه. معاونت امور زنان با همکاری

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر نهادهای ذیربط تهیه و تأیید در هیأت وزیران و تصویب در مجلس شورای اسلامی، نظارت بر اجرایی شدن آن را به عهده دارد.

۵. مقابله با اعتیاد

- ۵.۱. ستاد مبارزه با مواد مخدر موظف است جهت شناسایی اموال منقول و غیرمنقول و سرمایه‌های قاچاقچیان و شبکه‌های تولید، توزیع و ترانزیت مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازهای مرتبط (به ویژه سرباندها و سرشبکه‌ها) در داخل و خارج از کشور و ضبط این اموال با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط اقدام نماید. وجوه حاصل از فروش این اموال در اجرای قانون مبارزه با مواد مخدر و اصلاحات و الحاقات بعدی آن برای اجرای تکالیف مندرج در این قانون پس از گردش در خزانه در قالب بودجه در اختیار ستاد مبارزه با مواد مخدر قرار می‌گیرد.
- ۵.۲. دستگاه‌های اجرایی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با اذن فرمانده کل قوا در راستای اجرایی کردن سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و سیاست‌های کلان برنامه توسعه، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی و با محوریت پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب، صیانت و حمایت اجتماعی، مقابله با عرضه مواد مخدر و روانگردان‌ها و پیش‌سازها و بازنگری در عناوین مجرمانه و مجازات‌های مرتبط اقدام قانونی لازم را به‌عمل آورند.
- ۵.۳. از طریق وزارت کار و سازمان بهزیستی با همکاری شهرداری‌ها نسبت به بهره‌برداری و تکمیل مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متجاهر و بی‌خانمان و راه اندازی مراکز جامع توانمندسازی و صیانت اجتماعی برای معتادان بهبود یافته در استان‌ها با رعایت احکام ماده ۸۶ همین قانون اقدام نماید. اداره این مراکز به عهده سازمان بهزیستی کشور یا شهرداری‌ها حسب مورد با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش غیردولتی خواهد بود. نیروی انتظامی موظف است

پس از اخذ دستور قضایی نسبت به جمع‌آوری این معتادان و تحویل آن‌ها به این مراکز اقدام نماید. ترخیص این افراد از مراکز مورد نظر با تأیید سازمان بهزیستی و با هماهنگی نیروی انتظامی و مقام قضایی خواهد بود. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر تهیه و به تصویب شورای عالی اجتماعی رسیده و ابلاغ می‌شود.

۶. حمایت از بیماران روانی مزمن و سالمندان

- ۶.۱. تداوم اجرای طرح ساماندهی و توان‌بخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) جمعیت هدف در پایان اجرای قانون برنامه.
- ۶.۲. تداوم اجرای طرح ساماندهی و توان‌بخشی سالمندان با پوشش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) جمعیت هدف.

۷. تأمین مسکن نیازمندان

- ۷.۱. به‌منظور تأمین نیاز اقشار آسیب‌پذیر و گروه‌های هدف سازمان‌های حمایتی به مسکن و رفع فقر سکونتی حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به تدوین و طی مراحل قانونی در چارچوب بودجه سنواتی و اجرای برنامه تأمین مسکن اجتماعی و حمایتی اقدام نماید.
- ۷.۲. افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن‌ساز برای هر کدام از افراد تحت پوشش از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان بر اساس الگو، فقط برای یکبار معافند.

۸. سامان‌دهی کودکان کار

با اقدام سازمان بهزیستی و همکاری سایر دستگاه‌ها تا پایان اجرای قانون برنامه، جمعیت کودکان کار حداقل ۲۵ درصد کاهش یابد.

ج. مسئولیت اجتماعی و آیین نامه شورای راهبردی

طبق آیین نامه شورای راهبردی منطقه ماهشهر به دلیل نقش حیاتی صنعت پتروشیمی در صیانت از محیط زیست همراه با حفاظت از منافع ذینفعان، تدوین و اجرای استراتژی های مسئولیت اجتماعی شرکت در دستور کار این شورا قرار گرفته است. براین اساس طبق مصوبه هیأت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی شورای راهبردی منطقه ماهشهر جهت وظایف ذیل تشکیل می گردد:

۱. سیاست گذاری های کلان منطقه ای و هماهنگی بین شرکت های تولیدی و خدماتی در راستای رفع مشکلات و موانع موجود، ارتقای سطح منافع مشترک، ارائه راهکارها و پیشنهادهای موثر جهت تصمیم سازی و تصمیم گیری در رابطه با امور جاری مرتبط و مبتلا به.

۲. انجام بهینه و موثر مسئولیت های اجتماعی در قالب نهادهای خارج از صنعت پتروشیمی و داخل صنعت (خانواده کارکنان) در حوزه های مختلف مانند مسائل زیست محیطی، بهداشت و درمان، عمرانی و برنامه های آموزشی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و ... به منظور ارتقا سطح زندگی کارکنان و خانواده ایشان و عموم مردم در سطح منطقه.

۳. مشارکت و هم اندیشی در تدوین طرح های پیشنهادی برای ایجاد تحول سازنده در سطح منطقه.

طبق ماده ۹۵ قانون برنامه ششم توسعه، «شورای عالی اجتماعی کشور» به ریاست رئیس جمهور و نایب رئیسی وزیر کشور تشکیل می شود. نظارت بر حسن اجرا و پیگیری مصوبات شورای عالی اجتماعی بر عهده سازمان امور اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱. استانداری خوزستان موظف است جهت محقق نمودن مفاد ماده ۹۵ قانون برنامه ششم ظرف مدت سه ماه آینده اقدام به تشکیل کمیسیون مسئولیت اجتماعی در ماهشهر ذیل شورای عالی اجتماعی کشور نماید.

ماده ۲. اعضای این کمیسیون عبارتند از:

- معاون اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده آن
- معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده آن
- معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی یا نماینده آن
- فرماندار منطقه ویژه
- شهردار شهرستان
- رئیس اداره راه و شهرسازی شهرستان
- رئیس سازمان محیط‌زیست
- رئیس سازمان بهزیستی شهرستان
- رئیس کمیته امداد شهرستان
- رئیس شبکه بهداشت شهرستان
- رئیس اداره کل ورزش و جوانان شهرستان
- رئیس آموزش و پرورش

ماده ۳. کمیسیون پس از تشکیل موظف است حداکثر ظرف شش ماه ضمن شناسایی روش‌ها و شیوه‌های مشارکت، ابتکارات، تجارب بین‌المللی در حوزه مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها و شبکه‌های اقتصادی، نسبت به تدوین «برنامه جامع مسئولیت‌پذیری اجتماعی» با رویکرد مشارکت‌پذیری، حل

مشکلات شهری، اخلاق و فرهنگ زیست‌محیطی اقدام کند. تمامی تصمیمات مربوط به گذار از وضع موجود به وضع مطلوب شهر بر عهده این کمیسیون است و شورای راهبردی نباید هیچ نقشی در تعیین و اولویت‌بندی پروژه‌ها داشته باشد.

ماده ۴. حیطه عملکرد و اختیار کمیسیون مسئولیت اجتماعی، در بررسی و نظارت رعایت مسئولیت اجتماعی شرکتی، تنها محدود به شرکت‌های بزرگ فعال در منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر و در مرحله بعد پیمانکاران بزرگ طرف قرارداد آن‌ها خواهد بود. بنابراین در گام‌های نخستین و تا زمان آشکار شدن و نمودار شدن پیامدهای انجام این طرح، کمیسیون مذکور توجه خود را به شرکت‌های مذکور متمرکز خواهد کرد و بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌های کوچک از الزام به رعایت مسئولیت اجتماعی معاف خواهند بود.

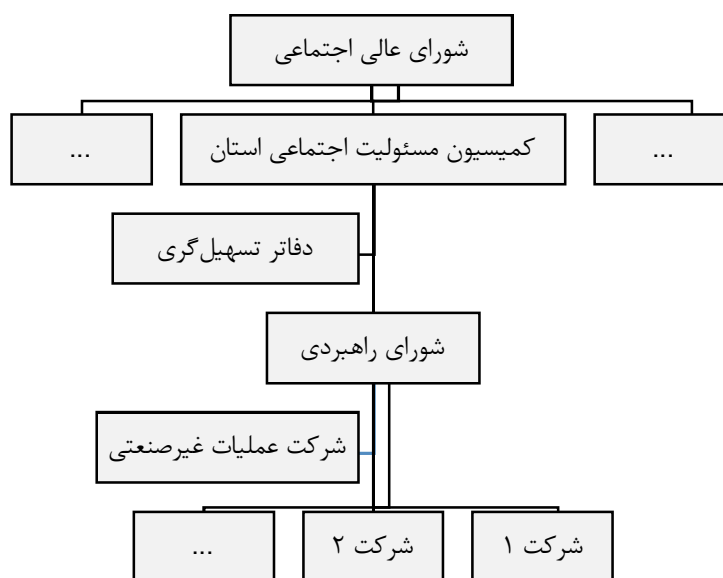
تبصره ۱. این ماده مغایر با اقدامات ترغیبی برای تشویق شرکت‌های کوچک نیست و کمیسیون مجاز است تا بنگاه‌ها و شرکت‌های اقتصادی کوچک را ترغیب و تشویق به رعایت مسئولیت اجتماعی کند.

فصل سوم: نظام‌نامه مسئولیت اجتماعی شرکت‌های پتروشیمی ماهشهر

آیین‌نامه داخلی شورای راهبردی منطقه ماهشهر مصوب ۱۳۸۷/۰۹/۲۳ این نهاد را موظف می‌کند که در راستای مسئولیت‌پذیری اجتماعی بنگاه‌های پتروشیمی موجود در منطقه ویژه اقتصادی به‌منظور کاهش سوءاثرات اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی مرتبط با فعالیت‌های شهری، آنان را برای همکاری و سرمایه‌گذاری در طرح‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی ترغیب نموده و همچنین مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در بخش خصوصی و سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای ارائه خدمات عمومی و همکاری در توسعه زیرساخت‌های شهری ترویج نماید.

همچنین طبق ماده ۹۵ قانون برنامه ششم توسعه، شورای عالی اجتماعی، به‌عنوان شورایی فرابخشی به‌منظور سیاست‌گذاری و هماهنگی برنامه‌ها و نظارت بر عملکرد کلیه دستگاه‌های اجرایی که در زمینه آسیب‌های اجتماعی تشکیل خواهد شد.

با تلفیق این ماده و آیین‌نامه شورای راهبردی پتروشیمی‌های ماهشهر، استانداری خوزستان موظف به تشکیل کمیسیون مسئولیت اجتماعی ذیل شورای عالی اجتماعی خواهد شد که چارت آن به شکل زیر است.

ماده ۱. (مقدمه)

مسئولیت اجتماعی سازمانی یک مفهوم نوین مدیریتی است که با هدف اجتماعی کردن بنگاه‌های اقتصادی و خلق ارزش مشترک میان سازمان‌ها و جامعه ایجاد شده است. کمیسیون مسئولیت اجتماعی در پی مشارکت کلیه ذی‌نفعان سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، به‌ویژه بنگاه‌های اقتصادی شهر و سازمان‌های طرف قرارداد در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان تدوین می‌شود. اصول راهنمای منشور باید به گونه‌ای به کار گرفته شود که ارزش‌های اجتماعی حاصله از فعالیت بنگاه‌های اقتصادی بهینه و حداکثر گردد و چرخه تدارکات سازمان‌های دولتی در خدمت توسعه اجتماعی و توسعه زیست‌محیطی و اقتصادی شهروندان قرار گیرد.

ماده ۲. (تعریف)

کمیسیون مسئولیت اجتماعی یکی از کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی توسعه اجتماعی است که ذیل آن شورا به دنبال مسئولیت‌پذیری اجتماعی بخش خصوصی و بنگاه‌های اقتصادی است تا بدین طریق بتواند سوءاثرات اجتماعی، زیست‌محیطی و اقتصادی مرتبط با فعالیت‌های شهری را کاهش داده، آنان را برای همکاری و سرمایه‌گذاری در طرح‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی ترغیب کند. همچنین مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در بخش خصوصی و سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای ارائه خدمات عمومی و همکاری در توسعه زیرساخت‌های شهری و محرومیت‌زدایی ترویج نماید.

ماده ۳. (اصول)

اصول مسئولیت اجتماعی بر محورهای زیر استوار است:

۱. اخلاق‌محوری و نوع‌دوستی.

۲. شفافیت در عملکرد و پاسخگویی در قبال آن.

۳. تبعیت از قانون.

۴. مسئولیت‌پذیری و مشارکت در حفاظت از محیط‌زیست.

۵. مشارکت در کاهش نابرابری و ارتقاء کیفیت زندگی افراد ساکن در محیط پیرامون.

۶. گسترش فرهنگ مشارکت و نهادگرایی.

۷. رعایت عدالت اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی کارکنان و شهروندان.

ماده ۴. (وظایف)

کمیسیون مسئولیت اجتماعی، موظف است تا سازمان‌های دولتی، شرکت‌های خصوصی بزرگ و پیمانکاری‌های بزرگ طرف قرارداد، بنگاه‌های اقتصادی فعال در شهر و سازمان‌های غیردولتی را تشویق کند تا در جهت رعایت اصول ۷گانه مندرج در بند سوم گام بردارند و توصیه‌های ارائه شده از سوی کمیسیون را در چرخه فعالیت‌های خود به کار گیرند.

در این راستا اهم وظایف کمیسیون مسئولیت اجتماعی از این قرار است:

۱. ملزم کردن شورای راهبردی به بررسی ظرفیت شرکت‌های بزرگ برای الزام منطقی بخشی از مسئولیت اجتماعی به آن‌ها.

۲. تدبیر ظرفیت‌های قانونی لازم برای الزامی کردن رعایت اصول مسئولیت اجتماعی در بنگاه‌های بزرگ و شرکت‌های طرف قرارداد با آن‌ها.

۳. لحاظ سرفصلی مجزا تحت عنوان مسئولیت اجتماعی در دفاتر حسابداری طبق پیوست ۱.

۴. تشکیل دفاتر تسهیل‌گری جهت تهیه رهنمودهایی برای ارائه به مجموعه مدیریت شهری در جهت ارتقاء ملاحظات مربوط به مسئولیت اجتماعی.

۵. ملزم کردن بنگاه‌ها به ارائه گزارش‌های منظم سالانه از فعالیت‌های خود در حوزه مسئولیت اجتماعی بر اساس پیوست ۲.

۶. بررسی برنامه‌ها و فعالیتهای مدیریت شهری و برنامه پنجساله دوم شهرداری و شناسایی ظرفیتهای و تهدیدهای آن بر مبنای اصول مسئولیت اجتماعی و ارائه گزارش آن به شورای عالی توسعه اجتماعی.

۷. بررسی عملکرد سالانه سازمانها و شرکتهای طرف قرارداد با آنها و نهادهای حاکمیتی در زمینه رعایت مسئولیت اجتماعی و ارائه گزارش آن به شورای عالی توسعه اجتماعی.

تبصره ۱. این کمیسیون موظف است برنامه سالانه خود را تا ابتدای ماه دیتدوین و پس از آن به تصویب شورای عالی توسعه اجتماعی برساند.

تبصره ۲. در صورت عدم تشکیل جلسه شورای عالی توسعه اجتماعی تا پایان موعده قانونی، تصویب برنامه سالانه، کمیسیون برنامه‌های موقت تنظیم کرده و آن را (تا زمان تصویب برنامه سالانه) با هماهنگی فرماندار و دبیر شورای عالی توسعه اجتماعی پیش می‌برد.

ماده ۵. (اعضا و تشکیلات)

اعضاء کمیسیون مسئولیت اجتماعی عبارتند از:

- معاون اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده آن
- معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده آن
- معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی یا نماینده آن
- فرماندار منطقه ویژه
- شهردار شهرستان
- رئیس اداره راه و شهرسازی شهرستان
- رئیس سازمان محیط‌زیست
- رئیس سازمان بهزیستی شهرستان
- رئیس کمیته امداد شهرستان
- رئیس شبکه بهداشت شهرستان
- رئیس اداره کل ورزش و جوانان شهرستان
- رئیس آموزش و پرورش